

Fen ve Teknoloji Ö?retimine Yönelik Pedagojik Ho?nutsuzluk Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen ve Teknoloji Ö?retimine Yönelik Pedagojik Ho?nutsuzluk Anketi*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21788>

Özet

Fen ve Teknoloji Öğretimine Yönelik Pedagojik Hoşnutsuzluk Anketi, öğretmenlerin Fen ve Teknoloji derslerini öğretme süreçlerinde deneyimledikleri memnuniyetsizlik düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanmış (adapte edilmiş) bir psikolojik ölçektir. Ölçek, 2012 yılında Serçin Adıgözel tarafından yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Toplamda 30 maddeden ve beş farklı alt faktörden oluşmaktadır. Bu anket, öğretmenlerin pedagojik yeterlilik, alan bilgisi derinliği, içerik sunumu ve öğrenci değerlendirme yöntemleri gibi kritik alanlardaki hoşnutsuzluk kaynaklarının sistematik olarak belirlemeyi hedefler. Elde edilen yüksek Cronbach Alfa katsayısı (0.94), ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Pedagojik Hoşnutsuzluk, Fen Öğretimi, Öğretmen Tutumları, Fen ve Teknoloji, Ölçek Uyarlama, Öğretmen Yeterliliği, Pedagoji.

Yazarlar

Serçin ADIGÜZEL

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Fen ve Teknoloji derslerini veren öğretmenlerin, öğretim yöntemleri, müfredat içeriği, öğrenci farklılıklarına yanıt verme becerisi ve değerlendirme süreçleri gibi pedagojik uygulamalara ilişkin hoşnutsuzluk düzeylerini tespit etmektir. Bu tespit, eğitim politikaları geliştirilirken veya öğretmen mesleki gelişim programları tasarlanırken ihtiyaç duyulan alanların belirlenmesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Ölçek, öğretmenlerin kendi pedagojik yetkinlik algılarının yanı sıra, karışık sistemik ve yapısal zorlukların yarattığı memnuniyetsizlikleri de ölçerek, fen eğitimindeki mevcut sorunların derinlemesine anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Yapı

Fen ve Teknoloji Öğretimine Yönelik Pedagojik Hoşnutsuzluk Anketi, çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, bir öğretmenin mesleki uygulamalarından duyduğu memnuniyetsizlik (hoşnutsuzluk) durumudur. Bu yapı, özellikle fen öğretimi bağlamında, öğretmenin ideal ve gerçek öğretim deneyimleri arasındaki farktan kaynaklanan algısal stresi veya yetersizlik hissini kapsamaktadır.

Bu pedagojik hoşnutsuzluk yapısı, öz yeterlilik algıları, müfredat baskısı, öğrenci çeşitliliği ile

başa çkma zorluklar ve değerlendirme süreçlerinin adaleti gibi alanlarda yoğunlaştan spesifik alt boyutlar aracılığıyla detaylandırılmıtır. Bu alt boyutlar, hoşnutsuzluğun kaynağını daha net belirlemeyi sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynak içeriğinde spesifik geçerlik çalışmaları (yapı geçerliği, kapsam geçerliği veya ölçüt geçerliği gibi) hakkında detaylı bilgi bulunmamaktadır. Ancak, ölçeğin bir uyarlama çalışması olması, orijinal ölçeğin geçerlik çalışmalarıyla bulunduğunu ve uyarlama sürecinde içerik ve yapısal geçerlik çalışmalarıyla yapılandırılmış olduğunu düşündürmektedir.

Geçerlik çalışmaları sonuçlarına ilişkin ek bilgilerin, kaynak olarak belirtilen yüksek lisans tezinin tam metninde (tez.yok.gov.tr adresinde bağlantısı mevcuttur) yer alması beklenmektedir.

Güvenirlilik

Fen ve Teknoloji Öğretimine Yönelik Pedagojik Hoşnutsuzluk Anketi için yüksek düzeyde güvenirlik tespit edilmiştir. Yapılan güvenirlik analizleri sonucunda, ölçeğin ortalama Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,94 olarak belirlenmiştir.

0,94 değeri, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen temel yapıyı (pedagojik hoşnutsuzluk) tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve iç yapıyla güçlü olduğunu göstermektedir. Bu yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçeğin bilimsel araştırmalarda güvenle kullanılabilmesini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, gerçekleştirilen Faktör Analizi çalışmaları sonucunda toplamda 30 maddeden ve 5 ana faktörden oluşacak şekilde yapılandırılmıştır. Bu beş faktör, Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin yaşadığı hoşnutsuzluk alanlarını detaylıca ayırmaktadır.

Bu faktörler ve madde sayıları aşağıda listelenmiştir:

Bütün öğrenci yetenek düzeylerine göre öğretim (6 madde)

Fen alan bilgisi seviyesi (3 madde)

İçeriğin yüzeysel mi yoksa derinlemesine mi olacağı konusunu çözümleme (4 madde)

Araştırmaya dayalı fen bilgisi öğretim (3 madde)

Öğrenci öğrenmesini değerlendirme (3 madde)

Bu faktör yapıları, öğretmenlerin hoşnutsuzluklarını sadece didaktik yöntemlerden değil, aynı zamanda alan bilgisi yeterliliğinden ve müfredatın derinliği/geniliğini dengesinden de kaynaklandığını ortaya koymaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: 30 maddeden oluşan, 5 faktörlü yapıya sahip bir öz bildirim anketidir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Fen ve Teknoloji derslerini yürüten öğretmenler.

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitimciler)

Popülasyon Detayları: Yüksek lisans tezi kapsamında Türkiye'deki öğretmenler örneklem olarak kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Derecelendirme sistemi şöyledir: (1= hiç (hoşnutsuzluk) - 5= çok yüksek). Yüksek puanlar, ilgili alanda yüksek düzeyde memnuniyet veya düşük hoşnutsuzluk anlamına gelebilirken, düşük puanlar yüksek hoşnutsuzluk seviyesini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Hoşnutsuzluğu, Pedagojik Yeterlilik, Fen Eğitimi, Lisansüstü Çalışma, Ölçek Geliştirme, Alan Bilgisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çalışmanın yapıldığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Serçin Adıgözel ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ücret bilgisi mevcut değildir.

Test Yılı: 2012

Referanslar

Adıgözel, S. (2012). *Fen ve teknoloji öğretimine yönelik pedagojik hoşnutsuzluk düzeylerinin değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.

Tezin orijinal bağlantısına YÖK Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdan indirilebilir: pedagogik-hosnutsuzluk-olcegi-toad.pdf

Fen ve Teknoloji Öğretimine Yönelik Pedagojik Hoşnutsuzluk Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek, 5 faktör ve 30 madde içermektedir. Faktörler ve ilgili madde sayıları şunlardır:

Bütün öğrenci yetenek düzeylerine göre öğretim (6m)

Fen alan bilgisi seviyesi (3m)

Öğretimin yüzeysel mi yoksa derinlemesine mi olacağı konusunu çözümleme (4m)

Araştırmaya dayalı fen bilgisi öğretim (3m)

Öğrenci öğrenmesini değerlendirme (3m)